

Sygn. akt III CSK 148/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku B.S.  
przy uczestnictwie P.S., M.Z. i K.Z.  
o dział spadku po H.K. dwojga imion S. c. A. i C. oraz A.S. s. S. i L.,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 5 października 2017 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej uczestników M.Z. i K. Z.  
od postanowienia Sądu Okręgowego w N.  
z dnia 8 grudnia 2016 r., sygn. akt III Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) stwierdza, że uczestnicy ponoszą we własnym zakresie koszty postępowania kasacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.**

## UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu

Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.

Uczestnicy wnieśli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z naruszenia przepisów prawa procesowego, to jest art. 610 § 1 w zw. z art. 670, art. 677 i art. 13 § 2 k.p.c., art. 378 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 382 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. ale także prawa materialnego, to jest art. 172 w zw. z art. 336 k.c. oraz art. 172 w zw. z art. 175 i art. 121 pkt 3 k.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z motywami zaskarżonego postanowienia nie pozwala stwierdzić, żeby skarga kasacyjna uczestników była oczywiście uzasadniona.

Na temat tego, w jakim zakresie żądanie wniosku o zasiedzenie jest jednak wiążące dla rozpoznającego sprawę sądu, Sąd Najwyższy wypowiedział się ostatnio w uchwale składu siedmiu sędziów z 11 czerwca 2015 r., III CZP (OSNC 2015, nr 11, poz. 127), a o tym, w jaki sposób powinno być zredagowane żądanie zasiedzenia udziałów innych współwłaścicieli przez współwłaściciela domagającego się stwierdzenia zasiedzenia nieruchomości na swoją rzecz w postanowieniu z 30 stycznia 2015 r., III CSK 179/14 (nie publ.). Z motywów zaskarżonego postanowienia wynika nadto, że Sąd Okręgowy zwrócił wprawdzie uwagę na brak precyzji w określeniu przedmiotu zasiedzenia, do którego prawo mieli nabyć uczestnicy, ale okoliczność ta nie była decydująca o wyniku postępowania w sprawie.

Nie ma wątpliwości, że sąd drugiej instancji w postępowaniu apelacyjnym jest nie tylko uprawniony, ale i zobowiązany do ponownego przeanalizowania materiału dowodowego, jego oceny i wyprowadzenia własnych wniosków na temat stanu faktycznego sprawy. Apelacja nie jest środkiem tak sformalizowanym jak skarga kasacyjna, a zatem sąd drugiej instancji kontrolę ustaleń faktycznych ma obowiązek przeprowadzić nie tylko wtedy, gdy apelujący zgłosi zarzut naruszenia art. 233 k.p.c., ale i wtedy, gdy z apelacji wynika, że apelujący kwestionuje ustalenia, na bazie których zapadło rozstrzygnięcie. Jeśli wyniki analizy materiału dowodowego przez sąd drugiej instancji są inne niż te, do których doszedł sąd pierwszej instancji, sąd drugiej instancji musi je przedstawić w motywach swojego rozstrzygnięcia, stosownie do art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia spełnia wymagania określone tym przepisem.

Przesłanki, od spełnienia których zależy nabycie przez jednego ze współwłaścicieli nieruchomości udziałów innych współwłaścicieli w drodze zasiedzenia zostały przez Sąd Najwyższy objaśnione ostatnio m.in. w postanowieniu z 10 lutego 2016 r., I CSK 55/15 (nie publ.), a w odniesieniu do małżonków w postanowieniu z 10 marca 2016 r., III CZK 186/15 (OSNC-ZD 2017, nr 1, poz. 14). W świetle stanowiska zajętego w tych orzeczeniach, skargi kasacyjnej uczestników nie można uznać za uzasadnioną w sposób oczywisty.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> i art. 391 § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

jw